

Załącznik
do uchwały Nr XX/106/09
Rady Gminy Kołaki Kościelne
z dnia 26 marca 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI **KOŁAKI KOŚCIELNE**

Opracował:
mgr inż. Andrzej Zdanowicz

Kołaki Kościelne, marzec 2009 r.

Spis treści:

Wstęp	3
1. Charakterystyka miejscowości Kołaki Kościelne.....	4
1.1. Położenie.....	4
1.2. Historia.....	5
1.3. Przestrzenna struktura miejscowości Kołaki Kościelne	6
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Kołaki Kościelne	8
2.1. Zasoby przyrodnicze	8
2.2. Dziedzictwo kulturowe	9
2.3. Obiekty i tereny	11
2.4. Infrastruktura społeczna.....	11
2.5. Infrastruktura techniczna	12
2.6. Gospodarka i rolnictwo.....	13
2.7. Kapitał społeczny i ludzki.....	13
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Kołaki Kościelne.....	15
4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji....	17
Załącznik Nr 1.	20
Uchwała Nr 2/09 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Kołaki Kościelne z dnia 03 marca 2009 r. w sprawie przyjęcia Planu odnowy miejscowości Kołaki Kościelne.	

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Kołaki Kościelne opracowany został zgodnie § 10 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. (tekst jednolity) w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz.220, Nr 156, poz. 974).

Plan powstał przy aktywnym udziale mieszkańców Sołectwa Kołaki Kościelne. Został on przyjęty Uchwałą Nr 2/09 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Kołaki Kościelne z dnia 3 marca 2009 r. oraz zatwierdzony Uchwałą Nr XX/106/09 Rady Gminy Kołaki Kościelne z dnia 26 marca 2009 r.

Plan jest dokumentem programowym określającym zadania, jakie należy zrealizować na terenie sołectwa w okresie najbliższych 7 lat. Zadania te wynikają z potrzeb mieszkańców i mają na celu poprawę warunków życia i pracy mieszkańców, ich aktywizację zawodową oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej miejscowości Kołaki Kościelne. Realizacja tych zadań stworzy warunki dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich. Warunkiem powodzenia ich realizacji jest współdziałanie władz gminnych, władz sołectwa, kościoła, mieszkańców, stowarzyszeń i podmiotów gospodarczych funkcjonujących w miejscowości Kołaki Kościelne.

Z uwagi na zakres zadań oraz wartość, ich realizacja będzie finansowana:

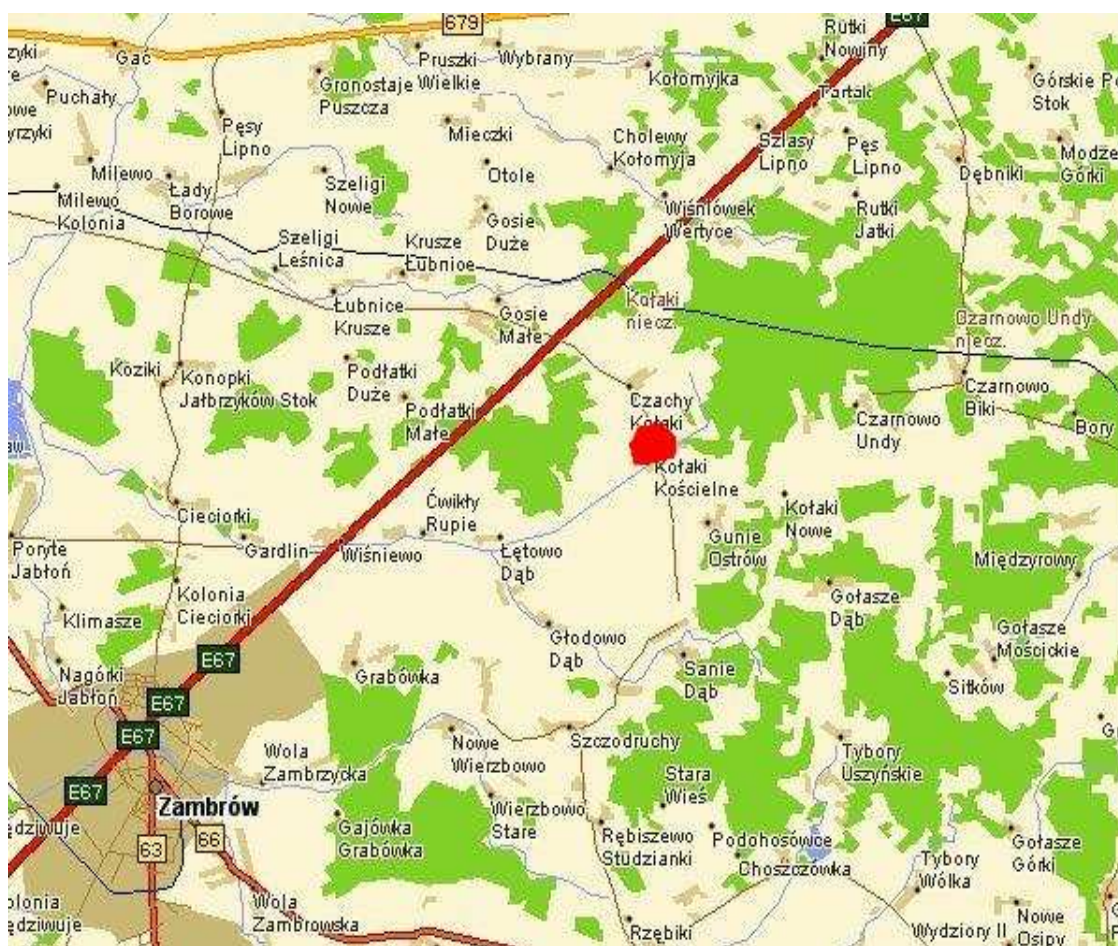
- ✓ z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013,
- ✓ z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2007 – 2013,
- ✓ z budżetu Gminy Kołaki Kościelne,
- ✓ z budżetu Powiatu Zambrowskiego,
- ✓ z innych źródeł finansowania, np. WFOŚ i GW, NFOŚ i GW.

1. Charakterystyka miejscowości Kołaki Kościelne

1.1. Położenie

Miejscowość **Kołaki Kościelne** położona jest w centralnej części Gminy Kołaki Kościelne, należącej do powiatu zambrowskiego, województwo podlaskie, 2 km od drogi krajowej E67 (S 8) Warszawa – Białystok i 10 km od miasta Zambrowa. Wieś wraz z zabudową kolonijną tworzy Sołectwo Kołaki Kościelne o powierzchni 659 ha zamieszkałe przez 424 mieszkańców.

*Mapa Nr 1.
Położenie miejscowości Kołaki Kościelne w powiecie zambrowskim*

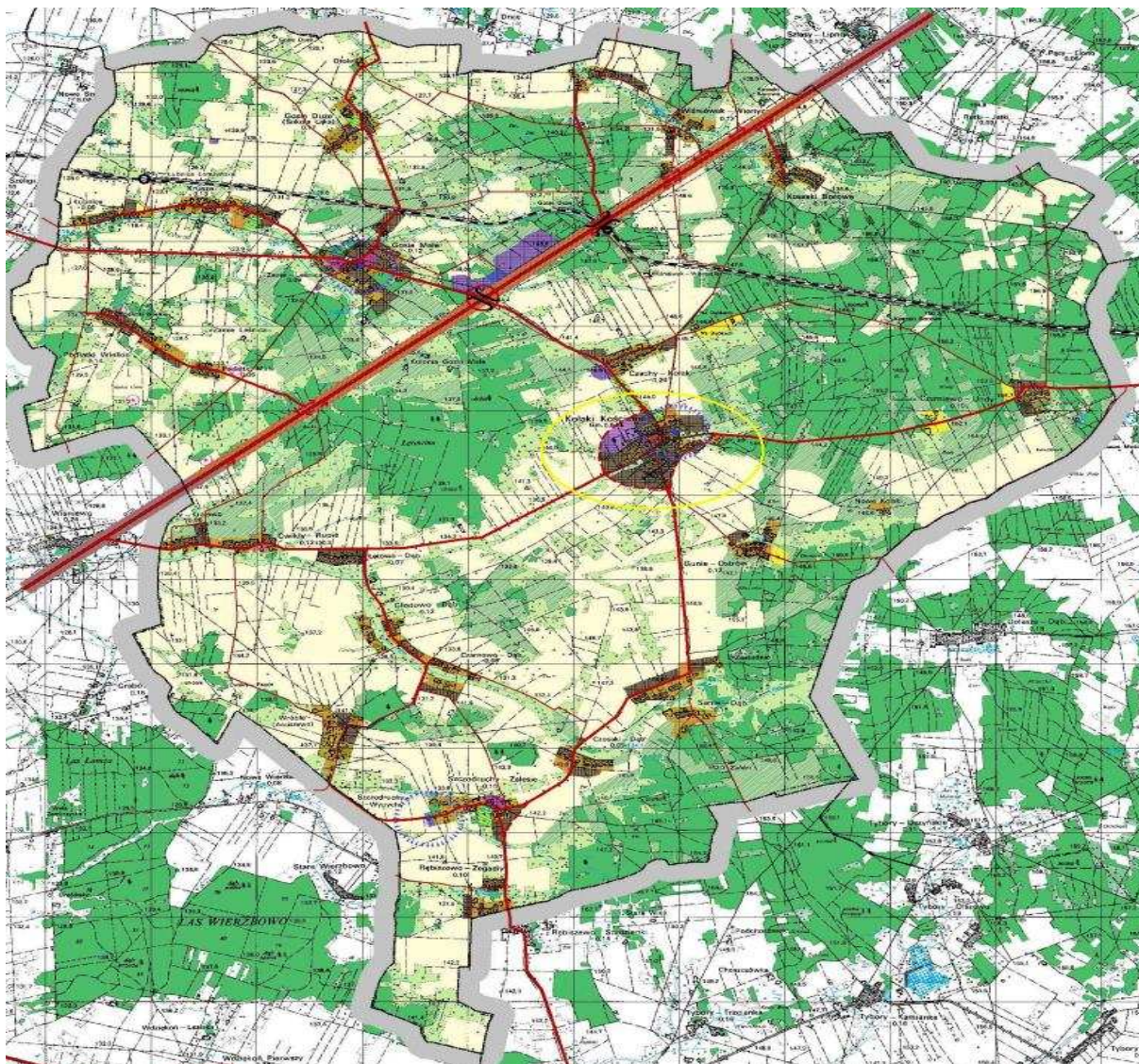

Miejscowość Kołaki Kościelne położona jest wzdłuż dróg powiatowych:

- Wiśniewo (droga krajowa Nr 8) - Kołaki Kościelne - Kulesze Kościelne (gm. Kulesze Kościelne),
- droga krajowa nr 8 - Kołaki Kościelne – Jabłonka Kościelna (gm. Wysokie Mazowieckie).

Mapa Nr 2.
Położenie miejscowości Kołaki Kościelne na terenie gminy

1.2. Historia

Historia osadnictwa na terenie gminy i miejscowości Kołaki Kościelne sięga XIII w. Pod naporem wojowniczego zakonu krzyżackiego zaczęły upadać poszczególne plemiona pruskie oraz Jaćwingowie. Wiele z nich schroniło się na terenach Mazowsza, w tym również na obecnych terenach Gminy Kołaki Kościelne.

Pierwsze pisane dokumenty na temat Kołak Kościelnych pochodzą z 1419 roku, kiedy to zapisano nazwę jako *Jaczwiązino*. Pojawiają się też w tym czasie takie zapisy jak: *Ianczyawino*, *Iaczwanschyno*. Od połowy XV wieku zaczęto też niekiedy nazywać tę wioskę Kołaki (*Kolaki*), ta nazwa pochodziła od dawnego imienia Kołak, czyli Mikołaj.

Właściciele wsi używali herbu Kościesza i z czasem przyjęli nazwisko Kołakowscy. Należeli oni do raczej ubogich rodów szlacheckich.

Około 1416 roku książę Janusz I nadał Wojciechowi z *Kołak Jaćwiężyna* herbu Koście-sza 30 włók ziemi w puszczy Łętowo, nad rzeczką Mały Dąbek i Załężnicą. Nową wieś Wojciech miał nazwać Kołakowo, ale nazwa nie przyjęła się i powstały Kołaki Stare - obecnie miejscowość gminna Kołaki Kościelne.

W XVII wieku proces rozdrobnienia ziemi w tej wsi postępował jeszcze bardziej. Kołaki Kościelne stały się typową wsią zaściankową. Poziom życia tej szlachty nie wiele ustępował poziomowi chłopów, ale korzystali oni w pełni ze swoich praw szlacheckich. W 1698 roku na polu elekcyjnym pod Warszawą stawiło się aż 23 Kołakowskich, z których większość pochodziła właśnie z Kołaków Wielkich. Bardzo popularne było wśród nich imię Wojciech. Na wspominatej elekcji naliczono aż czterech Wojciechów Kołakowskich. W XVIII wieku Kołakowscy zubożeli już tak bardzo, że na elekcji królewskiej z 1764 roku pojawił się z tej wsi tylko Bonifacy Kołakowski.

W 1731 roku dziedzicem części wsi był Kazimierz Kołakowski, który ożenił się z Franciszką Ostrowską. Mieli oni syna Wojciecha, który miał z kolei dwóch synów: Hilarego i Antoniego. Starszy z nich dziedziczył w Kołakach w końcu XVIII wieku, ożenił się z Jadwigą Turską i miał syna Bernarda, który w 1848 roku tytułował się „dziedzicem w Kołakach”. Młodszy syn Wojciecha, Antoni Kołakowski miał syna Jana, a ten z żony Konstancji Orłowskiej syna Ludwika, który zamiast rolnikiem został żołnierzem i służył w wojsku rosyjskim w pierwszej połowie XIX wieku.

W 1827 roku w tej wsi było 28 domów i 142 mieszkańców. W 1864 roku nastąpiło uwłaszczenie ziemi dworskiej, lecz w Kołakach nie było włościan (chłopów), którym można by było przekazać ziemię, więc uwłaszczenie tej wsi nie objęło. Mieszkali tu potomkowie szlachty.

W czasie spisu powszechnego z 1921 roku w Kołakach Wielkich zanotowano 29 domów i 4 inne budynki mieszkalne. Zamieszkiwało tą wieś 221 osób, wszyscy podali narodowość polską i wiarę katolicką.

1.3. Przestrzenna struktura miejscowości Kołaki Kościelne

Kołaki Kościelne są miejscowością gminną. Oprócz władz sołeckich (Sołtysa i Rady Sołeckiej) mają tu swoją siedzibę władze gminne (Wójt i Rada Gminy Kołaki Kościelne). Tu też zlokalizowane są też wszystkie instytucje świadczące usługi z zakresu usług podstawowych w zakresie szkolnictwa podstawowego, ochrony zdrowia, kultury, sportu, administracji, obsługi finansowej, ubezpieczeń i innych, z których korzystają wszyscy mieszkańcy gminy.

W Kołakach Kościelnych funkcjonują:

1. Zespół Szkół, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa i Gimnazjum z salą gimnastyczną i boiskiem,
  2. Przedszkole,
  3. Biblioteka Publiczna,
  4. Poczta,
  5. Ośrodek Zdrowia,
  6. Punkt apteczny,
  7. Kościół i cmentarz parafialny,
  8. Bank Spółdzielczy w Zambrowie Oddział w Kołakach Kościelnych,
  9. Ochotnicza Straż Pożarna, należąca do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego.
- Tu też ma swoje siedziby większość podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy Kołaki Kościelne.

Fotografia nr 1.
Zdjęcie satelitarne miejscowości Kołaki Kościelne (www.zumi.pl)

Na dzień 30 czerwca 2008 r. na terenie sołectwa zamieszkiwało 424 mieszkańców w 133 budynkach mieszkalnych. W większości jest to budownictwo jednorodzinne i zagrodowe.

Wieś ma układ wielodrożny. Zabudowa koncentruje się wzdłuż ulic: Kościelnej i 11 Listopada, leżących w ciągu dróg powiatowych oraz wzdłuż ulic gminnych: Krzywej, Polnej i Kard. St. Wyszyńskiego. Szczególne znaczenie ma ul. Kościelna będąca w ciągu drogi powiatowej: droga krajowa nr 8 - Kołaki Kościelne – Jabłonka Kościelna (gm. Wysokie Mazowieckie), przy której zlokalizowane siedziby wszystkich w/w instytucji funkcjonujących w Kołakach Kościelnych. Przy tej ulicy znajdują się również istniejące miejsca parkingowe, sklepy oraz zbiornik wodny i tereny zielone, które można zagospodarować na ogólnodostępne tereny rekreacyjne.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. na terenie sołectwa zamieszkiwało 424 mieszkańców w 133 budynkach mieszkalnych. W większości jest to budownictwo jednorodzinne i zagrodowe. Wyposażenie mieszkań w podstawowe instalacje i urządzenia było następujące:

- wodociąg posiadało 98,3 % mieszkań,
- ustęp – 75,7 % mieszkań,
- łazienkę – 75,9 % mieszkań,
- centralne ogrzewanie – 65,3 % mieszkań.

Zgodnie ze „Studium uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaki Kościelne” opracowanym w 2003 r. w miejscowości Kołaki Kościelne przewidziano wielokierunkowy rozwój działalności gospodarczej – handlu, turystyki, usług o charakterze lokalnym, produkcji z zastrzeżeniem, iż strefa uciążliwości zakładu mieści się w granicach jego własnej działki oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego. W Studium przewidziano tereny pod rozwój wszystkich tych funkcji. Działalność rolnicza docelowo prowadzona będzie poza granicami miejscowości.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Kołaki Kościelne

2.1. Zasoby przyrodnicze

Powiat zambrowski stanowi obszar o wyjątkowych walorach ekologicznych i krajo-
brazowych. Cenną wartość przyrodniczą stanowi około 17,5 tys. ha lasów zajmujących prawie 25% powierzchni Powiatu. Walory przyrodnicze stanowią znaczący wkład do obszaru funkcjonalnego "Zielone Płuca Polski". Na jego terenie istnieją cztery rezerваты przyrody:

- Rezerwat „Grabówka”

- Rezerwat „Dębowe Góry”
- Wizna I,
- Wizna II,

użytki ekologiczne:

- Bagno "Moczary" w obrębie wsi Wyszomierz
- Bagno "Pastwisko" w obrębie wsi Poryte Jabłoń

oraz liczne pomniki przyrody, w tym:

- Dąb szypułkowy w uroczysku Grabówka
- Aleja lipowa w Zbrzeźnicy
- Wiąz pospolity we wsi Gosie Małe
- Skupisko jałowca we wsi Podłatki Duże

Na styku z powiatem łomżyńskim znajduje się Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi należący do Obszaru Specjalnej Ochrony PLB PLB140014 Dolina Dolnej Narwi.

Walory środowiska, na które składają się tereny bagienne, kompleksy leśne, czyste powietrze stwarzają szansę na rozwój turystyki kwalifikowanej, krajoznawczej a także agroturystyki. Miejscowość Kołaki Kościelne może stać się bazą wypadową.

2.2. Dziedzictwo kulturowe

*Fotografia nr 2.
Kościół Parafialny pw. Wniebowzięcia NMP*

Na terenie miejscowości Kołaki Kościelne znajdują się obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków na podstawie decyzji Podlaskiego Konserwatora Zabytków. Są one wymienione w tabeli nr 2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków objęte są ścisłą ochroną konserwatorską. Wszelkie prace przy obiektach i terenach zabytkowych oraz w ich bezpośrednim otoczeniu, w tym podziały nieruchomości winny być prowadzone za zgodą służb konserwatorskich.

*Tabela nr 1.
Obiekty zabytkowe w miejscowości Kołaki Kościelne.*

l.p.	Obiekt	Nr decyzji
1.	Zespół Kościoła Parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Kołakach Kościelnych, 2 poł. XIX	KL.WKZ-5340/14/80 z 28.04.1980 Nr rej. 64
2.	Cmentarz rzymskokatolicki 1909-11 [część przy kaplicy] w Kołakach Kościelnych	KL-WKZ-5340-66/87 z 12.06.1987 Nr rej. 305
3.	Dom murowany –przy ul. Krzywej 1(z końca XIX w.), Domy drewniane – przy ul. Krzywej nr 11,13, przy ul. Kościelnej 5, przy ul. Polnej 6 (lata 20-te XX w.)	

*Fotografia nr 3.
Cmentarz rzymskokatolicki*

Obiekty sakralne są własnością Parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Kołakach Kościelnych i to ona dba o ich wygląd oraz stan techniczny na miarę swoich możliwości finansowych. Gorsza jest sytuacja obiektów zabytkowych należących do prywatnych właścicieli, którzy ze względów finansowych nie zawsze dbają o ich właściwy stan techniczny. Grozi to bezpowrotną utratą tych niepowtarzalnych dóbr kulturowych.

2.3. Obiekty i tereny

Mieszkańcy miejscowości Kołaki Kościelne mogą nieodpłatnie korzystać z sali gimnastycznej oraz boiska wiejskiego zlokalizowanych przy Zespole Szkół przy ul. Kościelnej. W obiektach tych prowadzone są również zajęcia sportowe i rekreacyjne w ramach zajęć w-f dla wszystkich uczniów uczęszczających do Zespołu z terenu całej gminy Kołaki Kościelne. Działalność prowadzi też Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Start” przy Zespole Szkół w Kołakach Kościelnych. Działają tu sekcje:

- tenisa stołowego
- piłki siatkowej.

Boisko wiejskie jest obecnie w bardzo złym stanie technicznym i nie spełnia ono wymaganych standardów. Wymaga modernizacji.

Również przy ul. Kościelnej znajdują się tereny zielone oraz zbiornik wodny. Nie są one jednak zagospodarowane i nie spełniają swej funkcji rekreacyjnej.

2.4. Infrastruktura społeczna

*Fotografia nr 4.
Zespół Szkół w Kołakach Kościelnych*

Oświata

W miejscowości Gminy Kołaki Kościelne funkcjonuje Zespół Szkół im. Arcybiskupa Romualda Jałbrzykowskiego, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa (budynek wybudowany w roku 1918) i gimnazjum (budynek wybudowany w roku 1999). Uczniowie korzystają z 2 pracowni komputerowych podłączonych do Internetu, z sali gimnastycznej, biblioteki szkolnej oraz stołówki.

Kultura

Upowszechnianiem kultury zajmuje się Biblioteka Publiczna w Kołakach Kościelnych. Mieści się ona w budynku Urzędu Gminy w Kołakach Kościelnych. Jej działalność jest finansowana z budżetu gminy. W bibliotece pracuje 1 osoba. Biblioteka posiada bogaty księgozbiór, liczący 11.490 tomów, z wszystkich dziedzin wiedzy, który uzupełniany jest systematycznie nowościami literatury pięknej i popularno - naukowej.

Ochrona zdrowia

W miejscowości Kołaki Kościelne działa Niepubliczny ZOZ, który zaspakaja podstawowe potrzeby mieszkańców z zakresu ochrony zdrowia. Działająca na terenie gminy przychodnia udzieliła w 2006 roku 4.778 porad ogólnych. W przychodni pracuje lekarz rodzinny i 2 pielęgniarki. W przychodni funkcjonuje również punkt apteczny oraz gabinet stomatologiczny. Podstawowa opieka lekarska w pełni zabezpiecza potrzeby mieszkańców.

Usługi zdrowotne specjalistyczne świadczone są dla mieszkańców gminy w Szpitalu w Zambrowie, Wysokim Mazowieckie, w Łomży i w Białymstoku.

2.5. Infrastruktura techniczna

Miejscowość Kołaki Kościelne posiada sieć wodociągową zasilaną ze Stacji Uzdatniania Wody w Kołakach Kościelnych. Z uwagi na wiek sieci oraz użyte do budowy materiały (rury azbestowe) wymaga ona pilnej wymiany. Częste awarie sieci i przyłączy nie zapewniają ciągłej dostawy wody, obniżają bezpieczeństwo pożarowe oraz znacznie utrudniają życie mieszkańców.

Mimo bardzo wysokiego zwodociągowania miejscowości, nie posiada ona sieci kanalizacyjnej. Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i powinny być okresowo wywożone do oczyszczalni. Zbiorniki nie zawsze są szczelne, ścieki przesiakają do ziemi zanieczyszczając ją.

W miejscowości Kołaki Kościelne zaopatrzenie w ciepło odbywa się z wykorzystaniem indywidualnych kotłowni w większości opalanych węglem i drewnem. Po wykonaniu systemu sieci gazowej zasilanej z gazociągu wysokoprężnego w mieście Zambrowie możliwe będzie zaopatrzenie w ciepło obiektów przy użyciu paliwa gazowego.

Gmina Kołaki Kościelne nie posiada własnego składowiska odpadów, a zbiórkę odpadów komunalnych zlecono dla Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zambrowie. Nie jest prowadzona segregacja odpadów.

Sieć energetyczna i telefoniczna w pełni zaspakaja potrzeby mieszkańców.

Układ komunikacyjny funkcjonalnie jest dobrze rozwinięty, jednak stan techniczny jezdni i chodników jest niezadowalający. Istniejące parkingi w centrum wsi są zbyt małe w stosunku do ilości parkujących pojazdów. Pojazdy parkują na ulicach, co znacznie utrudnia ruch drogowy i stwarza zagrożenie dla pieszych.

2.6. Gospodarka i rolnictwo

Gmina Kołaki wyróżnia się w województwie podlaskim najwyższą jakością rolniczej przestrzeni produkcyjnej i najwyższą intensywnością produkcji. Ma niewielki udział terenów chronionych i gleb marginalnych. Dlatego też podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców miejscowości Kołaki Kościelne jest działalność rolnicza. Funkcjonuje tu 61 gospodarstw rolnych, w większości specjalizujących się w produkcji mleka.

W miejscowości Kołaki Kościelne ma swoje siedziby 20 podmiotów gospodarczych - większość funkcjonujących na terenie gminy. Funkcjonują 2 zakłady produkcyjne zajmujące się przetwórstwem drewna oraz produkcją wyrobów stolarskich (parkieciarnia), piekarnia, 6 sklepów spożywczo-przemysłowych, sklep ze sprzętem elektrycznym, 2 bary oraz zakłady usługowe świadczące usługi dla rolnictwa (2 podmioty), usługi budowlane i elektryczne (2 podmioty) oraz usługi transportowe (1 podmiot).

2.7. Kapitał społeczny i ludzki

Na koniec 30 czerwca 2008 r. na terenie sołectwa zamieszkiwały 424 osoby, w tym 207 mężczyzn i 217 kobiet. Prawie 70 % mieszkańców stanowili mieszkańcy w wieku produkcyjnym. Demografię Sołectwa i miejscowości Kołaki Kościelne przedstawia tabela nr 1. Analizując liczbę ludności sołectwa należy stwierdzić, iż liczba mieszkańców jest w miarę stała, zmienia się natomiast jej struktura wiekowa. Z roku na rok wzrasta liczba ludności w wieku produkcyjnym, maleje zaś liczba ludności w wieku przed i poprodukcyjnym.

Malejąca liczba mieszkańców w wieku do 17 lat może w przyszłości skutkować wyludnianiem się tych terenów.

Tabela nr 2.
Demografia Sołectwa Kołaki Kościelne

Ludność wg wieku i płci			
0 - 17			
lata	2006	2007	30.06.2008
ogółem	80	79	72
mężczyźni	51	46	41
kobiety	29	33	31
18 - 65			
ogółem	267	274	282
mężczyźni	133	139	141
kobiety	134	135	141
66 i powyżej			
ogółem	77	79	70
mężczyźni	28	28	25
kobiety	49	51	45
Sołectwo Kołaki Kościelne			
ogółem	424	432	424
mężczyźni	212	213	207
kobiety	212	219	217

W Kołakach Kościelnych urodziło się wiele znanych i cenionych osób. 12 lutego 1916 r. urodził się tu ks. **Kazimierz Hamerszmit** – były więzień obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen i w Dachau. Po zakończeniu wojny był do 3 maja 1946 roku duszpasterzem Polaków w Norymberdze i w Goburgu. Po powrocie do Polski swoją działalność duszpasterską prowadził w Zambrowie, Grajewie, Ostrołęce, w Rutkach oraz w Suwałkach. Zmarł 5 lutego 1996 r. W latach 1981 - 1989 udostępniał lokale parafii do druku i przechowywania wydawnictw i ulotek podziemnej "Solidarności". W dniach 11 listopada, 1 i 3 maja celebrował uroczyste msze w czasie których wygłaszał patriotyczne kazania i homilie. Zmarł w opinii świętości. Obecnie ełcka kuria prowadzi prace przygotowawcze do jego procesu beatyfikacyjnego. W Suwałkach znajduje się izba pamięci poświęcona jego życiu i pracy duszpasterskiej, a w 1996 jego imieniem nazwano jedną z ulic w tym mieście.

Również w Kołakach Kościelnych urodził się w 1 stycznia 1928 **Jerzy Wiśniewski** polski historyk, genealog, badacz dziejów osadnictwa w Polsce. Od 1951 - pracownik Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk, od 1974 - kierownik i redaktor Pracowni Słownika Historyczno-Geograficznego Polski Średniowiecznej Krakowie. W 1951 uzyskał na Uniwersytecie Poznańskim magisterium z historii. Następnie w 1960 uzyskał doktorat, a w 1965 habilitację. Od 1974 profesor. Redaktor Polskiego Słownika Biograficznego. Zmarł 30 października 1983

w Krakowie. Pochowany jest na Cmentarzu Salwatorskim w Krakowie. Jego imieniem nazwano jedną z ulic w Krakowie w dzielnicy VIII.

Z Gminy Kołaki Kościelne pochodzi abp **Romuald Jałbrzykowski**. Abp urodził się w 1876 r. w Łętowie Dąb. Uczęszczał do Szkoły Podstawowej w Kołakach Kościelnych. Obecnie, od 11 lutego 2006 r., jest Patronem szkoły – „Zespół Szkół im. abp. Romualda Jałbrzykowskiego w Kołakach Kościelnych”. W 1918 r. ks. Jałbrzykowski otrzymał prawo zarządzania polską częścią diecezji sejneńskiej jako wikariusz generalny. Po ustaleniu granic między Polską a Litwą, od 1921 r. abp Romuald Jałbrzykowski zarządzał polską częścią diecezji sejneńskiej jako delegat apostolski. Stolicą diecezji została Łomża. W Łomży wcześniej było powołane do życia seminarium duchowne niż diecezja. Po zmianach granic decyzją papieża abp Romuald Jałbrzykowski został pierwszym biskupem diecezji łomżyńskiej. Był nim krótko, tylko przez rok 1925-1926, ponieważ w Wilnie nastąpiła zmiana arcybiskupa i tam odszedł abp Romuald Jałbrzykowski, zostając arcybiskupem metropolitą wileńskim. W Wilnie przebywał do 1945 r. Po wojnie władze radzieckie nakazały opuszczenie Wilna. Przeniesiono go do Białegostoku, gdzie pracował do 1955 r. Tutaj zmarł i jest pochowany w katedrze białostockiej.

Na terenie miejscowości funkcjonują:

- Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna,
  - Uczniowski Klub Sportowy,
  - Zespół wokalny *Fortunatus* z Parafii p.w. Wniebowzięcia NMP w Kołakach Kościelnych,
- Ponadto mieszkańcy Kołak Kościelnych są członkami Lokalnej Grupy Działania „Brama na Bagna.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Kołaki Kościelne

Plan Odnowy Miejscowości Kołaki Kościelne został opracowany przy zaangażowaniu mieszkańców. Mieszkańcy wskazali, co ich zdaniem:

- pogarsza standard zamieszkiwania i stanowi barierę rozwoju miejscowości – słabe strony,
- może poprawić warunki bytowe i być kołem zamachowym rozwoju miejscowości – mocne strony.

Ponadto, w czasie spotkań warsztatowych mieszkańcy wskazali:

- szanse w postaci drzemiącego potencjału miejscowości Kołaki Kościelne, który umiejętnie wykorzystany przesądza o skuteczności podejmowanych działań,
- zagrożenia w postaci niekorzystnych tendencji, które mogą wpłynąć niekorzystnie na skuteczność podejmowanych działań.

Przeprowadzona analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń miejscowości Kołaki Kościelne umożliwiło ustalenie listy niezbędnych działań, które należy zrealizować w okresie najbliższych 7 lat. Mając na uwadze koncentrację siły oddziaływania budowanego Planu Odnowy Miejscowości, dokonano starannej selekcji planowanych zadań. Wynika to z ograniczonej siły i środków. Będą to zadania dotyczące poprawy stanu technicznego infrastruktury społecznej oraz technicznej oraz poniesienia kwalifikacji mieszkańców. Ich realizacja ma na celu poprawę warunków życia i pracy mieszkańców, ich aktywizację zawodową oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej miejscowości.

<p><u>Silne strony:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystne położenie 2. Walory przyrodniczo-krajobrazowe 3. Aktywność i gościnność mieszkańców 4. Dobrze rozwinięte rolnictwo 	<p><u>Szanse:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój turystyki w oparciu o zasoby naturalne i kulturowe 2. Wzrost aktywności społeczno-gospodarczej 3. Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości
<p><u>Słabe strony:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niewykorzystanie istniejących zasobów ludzkich i potencjału naturalnego 2. Brak bazy i oferty turystycznej 3. Niedostateczny stan infrastruktury technicznej i społecznej 4. Słabo rozwinięta przedsiębiorczość 	<p><u>Zagrożenia:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niekorzystne tendencje demograficzne 2. Brak umiejętności pozyskania środków zewnętrznych. 3. Pogłębianie się dysfunkcji społecznych 4. Niska dochodowość działalności rolniczej

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji

l.p.	Nazwa zadania	Wartość w zł.	Okres realizacji
1	Modernizacja infrastruktury publicznej przy ulicy Kościelnej w miejscowości Kołaki Kościelne: Celem działania jest „Poprawa warunków zamieszkania i odpoczynku oraz warunków przebywania w miejscowości gminnej Kołaki Kościelne poprzez budowę parkingów oraz zagospodarowanie otoczenia zbiornika wodnego”. Obejmuje ono:	549 842,21, w tym: Udział własny gminy: 137 461,21, PROW: 412 381,00	2009
1.1	Budowę parkingu w miejscowości Kołaki Kościelne przy cmentarzu parafialnym – projektowany parking zlokalizowany będzie na działce nr 18/1 przylegającej do ulicy Kościelnej (droga powiatowa nr 1984B - droga krajowa nr 8 - Kołaki Kościelne – Jabłonka Kościelna) oraz 28 stanowiącej pas drogowy drogi powiatowej nr 1984B oraz do cmentarza parafialnego, będzie miał on nawierzchnię z betonowej kostki brukowej gr. 8 cm ułożoną na podsypce cementowo – piaskowej gr. 5 cm i na podbudowie z kruszywa naturalnego gr. 25 cm, utworzonych zostanie na nim 10 miejsc postojowych,	170 568,81	2009
1.2	Budowę placu utwardzonego z chodnikiem – zadanie realizowane będzie na dz. nr 460 położonej pomiędzy ul. Kościelną i zbiornikiem wodnym. Projektowany plac utwardzony obejmuje nawierzchnię o wymiarach 93,5 x 10 m z dwoma wjazdami o szerokości 5 m z ul. Kościelnej. Wokół placu zaprojektowany chodnik o szerokości 1,5 m i długości 122 m. Nawierzchnia placu i chodnika wykonana będzie z kostki brukowej. Planuje się utworzyć 26 miejsc parkingowych.	235 673,63	2009
1.3	Budowę kącika ekologicznego na dz. nr 460 m. Kołaki Kościelne – projekt realizowany będzie na działce nr 460 w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika wodnego i w/w placu utwardzonego. W ramach zadania zostaną wybudowane: <ul style="list-style-type: none"> • wzdłuż placu utwardzonego ścieżka spacerowa (chodnik) z kostki brukowej funkcjonalnie z nim połączona, • wiata drewniana o wymiarach 5,0 x 5,0 m, • wiata drewniana o wymiarach 5,0 x 15,0 m, • palenisko na ognisko, • chodnik łączący ścieżkę spacerową z wiatami, paleniskiem i brzegiem zbiornika z kamienia łamanego. Wzdłuż ścieżki i chodników ustawione będą ustawionych 6 tablic informacyjnych oraz 10 ławek drewnianych. Ponadto przy placu utwardzonym ustawione będą stojaki na rowery.	93 731,77	2009
1.4	Koszty ogólne: koszt dokumentacji technicznej, inspektor nadzoru	49 868,00	2009

2	Budowa boiska wiejskiego – boisko wiejskie zlokalizowane jest na działce gminnej w bezpośrednim sąsiedztwie Zespołu Szkół w Kołakach Kościelnych oraz budynku Ochotniczej Straży Pożarnej przy ul. Kościelnej. W ramach zadania planuje się wybudować boisko do piłki nożnej oraz wyposażać je w bramki do piłki nożnej wraz siatkami. Celem działania jest „Poprawa warunków zamieszkania i odpoczynku oraz warunków przebywania w miejscowości gminnej Kołaki Kościelne poprzez budowę boiska wiejskiego”. Planuje się uzyskać dofinansowanie z PROW w ramach Działania Leader w wysokości 75 %.	300 000,00 W tym: Udział własny Gminy: 75 000,00 PROW 225 000,00	2010
3	Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów – zadanie to obejmuje przeprowadzenie wśród uczniów Zespołu Szkół oraz wśród mieszkańców akcji uświadamiającej o szkodliwości spalania odpadów oraz o zasadach postępowania z odpadami, zakup worków do segregacji odpadów (szkło i plastik), zakup samochodu do odbioru posegregowanych odpadów, celem zadania jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w miejscowości Kołaki Kościelne, planuje się uzyskać dofinansowanie z WFOŚ i GW.	115 000,00	2012
4	Przebudowa sieci wodociągowej – zadanie to obejmuje wybudowanie wzdłuż istniejącej nowej sieci wodociągowej z rur PCV o długości 2,8 km oraz przełączenie 140 szt. istniejących przyłączy wodociągowych, celem zadania jest poprawa warunków życia w miejscowości Kołaki Kościelne, poprawa bezpieczeństwa pożarowego, planuje się uzyskać dofinansowanie w PROW w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”	4000 000,00 W tym: Udział własny Gminy: 1000 000,00 PROW 3000 000,00	2011
5	Budowa oczyszczalni przyzagrodowych – zadanie to obejmuje wykonanie 100 oczyszczalni przyzagrodowych	1000 000,00	2011-2013
6	Kurs obsługi komputera – kurs zorganizowany zostanie dla wszystkich chętnych mieszkańców miejscowości Kołaki Kościelne, planuje się utworzyć 4 grupy liczące po 10 uczestników, kursanci zostaną zapoznani z obsługą komputera, z zasadami korzystania z Internetu, z podstawami korzystania z programu Word oraz Excel, kurs przeprowadzony będzie w pracowni internetowej Zespołu Szkół w Kołakach Kościelnych, na potrzeby kursu zostanie zakupione kolorowe urządzenie wielofunkcyjne (drukarka + skaner + fax), 3 tonery, papier do drukarki oraz inne niezbędne materiały, Celem zadania jest podniesienie kwalifikacji mieszkańców	20 000,00	2010
7	Szkolenia z agroturystyki - kurs zorganizowany zostanie dla wszystkich chętnych mieszkańców miejscowości Kołaki Kościelne, planuje się utworzyć 2 grupy liczące po 15 uczestników, kursanci zapoznani zostaną z zasadami zakładania kwatery agroturystycznej, z przepisami podatkowymi, ZUS, KRUS, zorganizowany zostanie wyjazd studyjny do istniejących kwatery agroturystycznych, zakupiony zostanie rzutnik multimedialny oraz ekran. Celem zadania jest podniesienie kwalifikacji mieszkańców,	20 000,00	2010

8	Przebudowa i budowa chodników – zadanie to obejmuje przebudowę istniejących oraz budowę nowych chodników wzdłuż ulic w miejscowości Kołaki Kościelne, planuje się wykonać 5 km chodników, celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa oraz estetyki miejscowości, finansowanie Gmina Kołaki Kościelne - 50 %, Starosta Zambrowski – 50 %.	1000 000,00	2011-2015
9	Remont nawierzchni dróg utwardzonych – w ramach zadania planuje się wykonać przebudowę zniszczonej nawierzchni dróg utwardzonych o długości 1 km, celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa oraz dostępności komunikacyjnej miejscowości Kołaki Kościelnej, finansowanie Gmina Kołaki Kościelne - 50 %, Starosta Zambrowski – 50 %.	300 000,00	2013
10	Modernizacja dróg dojazdowych do pól – w ramach zadania planuje się ulepszyć 4 km dróg dojazdowych o nawierzchni gruntowej, zostanie wykonana nawierzchnia z kruszywa naturalnego, odnowione będą rowy odwadniające oraz wykonane zjazdy gospodarskie, celem zadania jest poprawa warunków funkcjonowania gospodarstw rolnych, finansowanie Gmina Kołaki Kościelne - 50 %, Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych FOGR – 50 %.	240 000,00	2010 - 2017

Przewodniczący Rady
Ryszard Albin Kołakowski

Załącznik Nr 1.

UCHWAŁA NR 2/09
ZEBRANIA WIEJSKIEGO SOŁECTWA KOŁAKI KOŚCIELNE

z dnia 03 marca 2009 r.

w sprawie przyjęcia Planu odnowy miejscowości Kołaki Kościelne.

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), § 7 ust. 1 Statutu Sołectwa Kołaki Kościelne stanowiący załącznik Nr 12 do uchwały Nr VIII/46/03 Rady Gminy Kołaki Kościelne z dnia 30 października 2003 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw gminy Kołaki Kościelne (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 116, poz. 2161), w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. a. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, Nr 156, poz. 974) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Plan odnowy miejscowości Kołaki Kościelne” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Sołtysa Sołectwa Kołaki Kościelne do przekazania Planu odnowy miejscowości Kołaki Kościelne Wójtowi Gminy w celu zatwierdzenia go przez Radę Gminy.

§ 3. Traci moc uchwała Nr 1/08 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Kołaki Kościelne z dnia 05 listopada 2008 r. w sprawie przyjęcia planu odnowy miejscowości Kołaki Kościelne na lata 2007-2013.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Zebrania Wiejskiego
Wiesław Zajkowski